

2.4 Vyjíždka podle odvětví

Výsledky vyjíždky za práci za rok 2001 byly zpracovány za 7 základních odvětví ekonomické činnosti, v těchto odvětvích pracovalo v kraji 79,2% osob vyjíždějících z obce za práci. Odvětvové složení vyjíždějících v zásadě kopíruje složení ekonomiky v kraji. Podle výše podílu na celkové vyjíždce v roce 1991 i v roce 2001 je možno odvětví rozdělit do 2 skupin, v první skupině je dominující odvětví průmyslu a ve druhé skupině zbylých 6 odvětví ekonomické činnosti, tak, jak jsou uvedeny v tabulce 2.4.1.

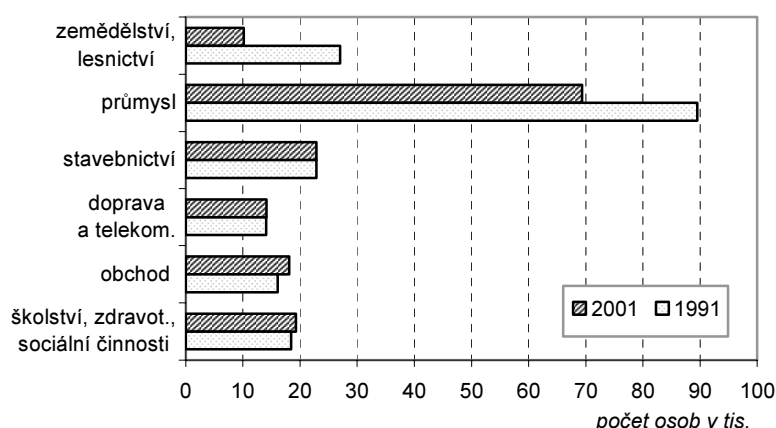
Tab. 2.4.1 Vyjíždějící za práci podle odvětví

Kraj, okres	Vyjíždějící z obce celkem	z toho odvětví (v %)						
		zemědělství, lesnictví	průmysl	stavebnictví	obchod	doprava a telekomun.	školství	zdravotnictví, soc. činnosti
Kraj celkem	194 268	5,2	35,7	11,8	9,3	7,3	4,3	5,6
Blansko	26 860	5,1	47,4	8,3	6,4	5,7	4,4	5,5
Brno-město	13 352	2,8	25,7	10,0	14,2	5,0	6,0	6,7
Brno-venkov	47 947	3,5	33,9	11,5	10,9	7,5	4,5	6,5
Břeclav	26 598	5,9	32,4	12,3	8,9	9,8	3,5	4,6
Hodonín	34 421	5,1	40,1	12,7	8,6	7,5	4,2	5,3
Vyškov	20 749	5,2	34,8	12,6	7,7	7,5	4,5	5,9
Znojmo	24 341	9,3	30,0	14,7	9,9	6,7	3,6	4,8

Průmysl byl odvětvím, v němž byl zaznamenán nejvyšší pokles v absolutních počtech osob vyjíždějících za práci, což názorně ukazuje graf č.6. V roce 1991 za práci v odvětví průmyslu vyjíždělo 89 505 osob, což bylo 43,5% z počtu vyjíždějících, v roce 2001 se tento počet snížil na 69 356 osob (snížení o 20 149 osob, tj. o 22,5%) a podíl v zastoupení na celku činil 35,7%.

Zemědělství a lesnictví bylo odvětvím s nejvyšším relativním poklesem počtu vyjíždějících osob. V roce 1991 za práci v zemědělství a lesnictví vyjíždělo z obce 27 031 osob, což bylo 13,1% z celku. V roce 2001 se tento počet snížil na 10 141 osob (pokles o 16 890 osob, tj. o 62,5%) a podíl z celku činil pouze 5,2%. V ostatních sledovaných odvětvích došlo v roce 2001 proti roku 1991 ke zvýšení počtu vyjíždějících, nejvíce pak u obchodu. Za práci v obchodu v roce 1991 z obce vyjíždělo 16 067 osob, což bylo 7,8% celku. V roce 2001 tento počet vzrostl na 17 111 osob (zvýšení počtu o 2 044 osob, tj. o 12,7%), přičemž podíl na celku vzrostl o 1,5 bodu na 9,3%.

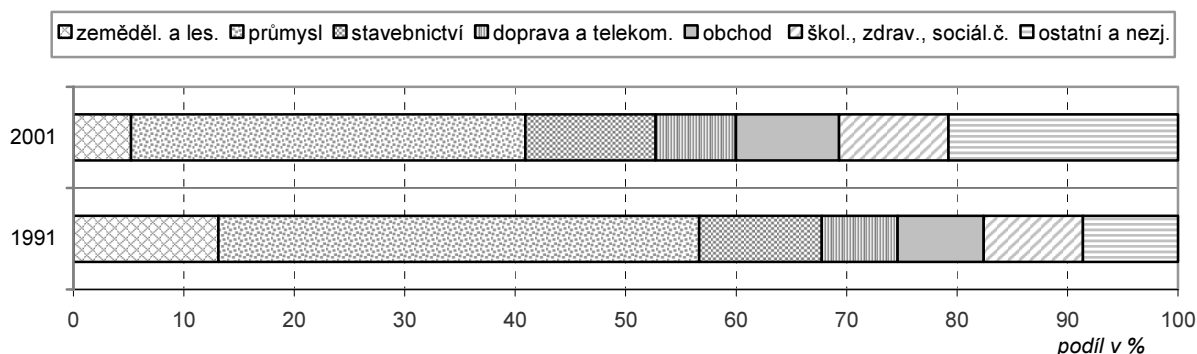
Graf 6. Vyjíždějící z obce za práci podle odvětví v Jihomoravském kraji v letech 1991 a 2001

Ve stavebnictví pracovalo v roce 2001 22 881 osob vyjíždějících za práci, proti roku 1991 to bylo pouze o 13 osob více (o 0,1%), podíl z celku vzrostl z 11,1% v roce 1991 na 11,8% v roce 2001. V odvětví dopravy a telekomunikací v roce 2001 pracovalo 14 153 osob vyjíždějících za práci, proti roku 1991 to bylo jen o 63 osob více (o 0,4%), podíl z celku vzrostl z 6,8% v roce 1991 na 7,3% v roce 2001. V odvětví školství, zdravotnictví a sociálních činností v roce 2001 pracovalo 19 260 osob vyjíždějících za práci, proti roku 1991 se počet zvýšil o 801 osob více (o 4,3%), podíl z celku vzrostl z 9,0% v roce 1991 na 9,9% v roce 2001.

Situace v jednotlivých okresech kraje se v oblasti vyjížděky podle odvětví vcelku lišila. Zvláštní postavení již tradičně zaujímal okres Brno-město, když ze 7 okresů kraje měl nejnižší podíl vyjíždějících v odvětví zemědělství, průmyslu a dopravy, naopak nejvyšší podíly vykazoval v odvětví obchodu, školství a zdravotnictví. V okrese Blansko byl ve srovnání s ostatními okresy zaznamenán nejvyšší podíl vyjíždějících v odvětví průmyslu, naopak nejnižší podíl ve stavebnictví. Právě stavebnictví mělo spolu se zemědělstvím a lesnictvím nejvyšší zastoupení v okrese Znojmo. Z meziokresního srovnání pak stojí za zmínku velikost podílu odvětví dopravy a telekomunikací v okrese Břeclav.

Graf 7. Struktura vyjíždějících z obce za práci podle odvětví v Jihomoravském kraji v letech 1991 a 2001

Intenzita vyjížděky podle odvětví, tedy podíl vyjíždějících za práci v daném odvětví z počtu bydlících v obci v tomto odvětví pracujících, byla v roce 2001 nejvyšší v odvětví průmyslu, když činila 47,8%. Následovalo stavebnictví s 44,2% a odvětví dopravy a telekomunikací s 41,8%. Nejnižší intenzita vyjížděky za práci byla ve školství (25,2%), v obchodu činila 31,9% a ve zdravotnictví 34,0%, v zemědělství pak 39,5%.

Ve vyhodnocení vyjížděky za práci podle odvětví v závislosti na prostorovém typu vyjížděky je v některých případech odlišné pořadí odvětví. Ve všech typech vyjížděky má průmysl největší zastoupení (od 41,6% u vyjížděky do jiných obcí okresu po 19,0% u vyjížděky do zahraničí), stejné je i druhé pořadí stavebnictví, když kolísá od 16,9% u vyjížděky do jiných krajů po 9,1% u vyjížděky do jiných obcí okresu. V ostatních odvětvích je nejzřetelnější diference u vyjížděky v oboru zdravotnictví a sociálních služeb, kde u vyjížděky do zahraničí je podíl třetí nejvyšší, kdežto u ostatních prostorových typů je na pátém až šestém místě. Dále je zřetelný fakt, že vyšší zastoupení má obor zemědělství a lesnictví na vyjížděce uvnitř okresu.

Tab. 2.4.2 Vyjíždějící za práci podle odvětví a typu dojížděky

	Vyjíždějící z obce celkem	z toho odvětví (v %)						
		zemědělství, lesnictví	průmysl	stavebnictví	obchod	doprava a telekomun.	školství	zdravotnictví, soc. činnosti
Z obce v roce 1991	205 745	13,1	43,5	11,1	7,8	6,8	.	.
Z obce v roce 2001	194 268	5,2	35,7	11,8	9,3	7,3	4,3	5,6
v tom do:								
jiných obcí okresu	101 714	7,9	41,6	9,1	8,4	6,6	4,7	5,1
jiných okresů kraje	69 624	2,0	29,5	14,1	11,2	8,5	4,1	6,7
jiných krajů	19 642	2,5	29,9	16,9	8,0	6,6	2,9	4,2
zahraničí	3 288	4,4	19,0	14,1	5,9	6,8	3,5	7,8

Obdobná situace v hodnocení pohybu zaměstnaných za práci podle odvětví je i v dojížděce za práci do obcí kraje. Odvětvím, v němž byl zaznamenán nejvyšší pokles v absolutních počtech osob dojíždějících za práci do obcí v kraji, byl průmysl. V roce 1991 za práci v odvětví průmyslu dojíždělo 88 420 osob, což bylo 43,5% z počtu dojíždějících do obcí kraje, v roce 2001 se tento počet snížil na 69 356 osob (snížení o 20 149 osob, tj. o 22,5%) a podíl v zastoupení na celku činil 35,7%.

Zemědělství a lesnictví bylo, stejně jako u vyjížděky, odvětvím s nejvyšším relativním poklesem počtu osob dojíždějících za práci do obcí kraje. V roce 1991 za práci v zemědělství a lesnictví dojíždělo 27 169 osob, což bylo 13,1% z celku. V roce 2001 se tento počet snížil na 10 032 osob (pokles o 17 137 osob, tj. o 63,1%) a podíl z celku činil pouze 5,2%. Ke snížení počtu osob dojíždějících za práci do obcí kraje došlo i v odvětví

stavebnictví a dopravy. Ve stavebnictví pracovalo v roce 2001 celkem 22 603 osob dojíždějících za prací do obce, proti roku 1991 to bylo o 329 osob méně (o 1,4%), podíl z celku vzrostl z 11,1% v roce 1991 na 11,7% v roce 2001. V odvětví dopravy a telekomunikací v roce 2001 pracovalo 14 409 osob dojíždějících za prací do obcí v kraji, proti roku 1991 to bylo jen o 156 osob méně (o 1,1%), podíl z celku vzrostl z 7,0% v roce 1991 na 7,4% v roce 2001. Ke zvýšení počtu osob dojíždějících za prací do obcí kraje při sledování údajů roku 1991 a 2001 došlo v oboru obchodu a školství, zdravotnictví a sociálních činností. U obchodu byl nárůst výraznější, v roce 1991 dojíždělo do obcí za prací v obchodu 15 909 osob, což bylo 7,7% celku. V roce 2001 tento počet vzrostl na 18 368 osob (zvýšení počtu o 2 459 osob, tj. o 15,5%), přičemž podíl na celku vzrostl o 1,8 bodu na 9,5%. V odvětví školství, zdravotnictví a sociálních činností v roce 2001 pracovalo 19 898 osob dojíždějících za prací, proti roku 1991 se počet zvýšil o 718 osob více (o 3,7%), podíl z celku po oba sledované roky činil 9,3%.

Tab. 2.4.3 Dojíždějící za prací podle odvětví

Kraj, okres	Dojíždějící do obce celkem	z toho odvětví (v %)						
		zemědělství, lesnictví	průmysl	stavebnictví	obchod	doprava a telekomun.	školství	zdravotnictví, soc. činnosti
Kraj celkem	193 415	5,2	35,2	11,7	9,5	7,4	4,5	5,8
Blansko	20 828	6,3	52,3	7,1	5,9	5,0	4,9	5,0
Brno-město	65 127	1,1	24,7	16,1	10,9	8,9	4,1	7,2
Brno-venkov	27 706	6,1	42,6	11,0	10,7	5,9	4,6	4,9
Břeclav	19 142	7,9	33,6	8,0	8,8	9,8	4,5	5,1
Hodonín	28 406	5,9	42,0	10,3	9,0	7,5	4,5	5,4
Vyškov	13 852	7,1	37,1	9,0	7,3	5,7	5,3	5,6
Znojmo	18 354	11,9	31,5	10,5	10,1	6,3	4,4	4,9

Ve vyhodnocení dojížděky za prací podle odvětví v závislosti na prostorovém typu dojížděky je stejné pořadí jednotlivých odvětví. Ve všech typech dojížděky má průmysl největší zastoupení (od 41,6% u dojížděky z jiných obcí okresu po 23,7% u dojížděky z jiných krajů), stejné je i druhé pořadí stavebnictví, když kolísá od 15,8% u dojížděky z jiných krajů po 9,1% u dojížděky do jiných obcí okresu. Třetí pořadí shodně zaujímá odvětví obchodu, když podíly se pohybují od 11,2% u dojížděky z jiných okresů kraje po 8,4% u dojížděky z jiných obcí okresu.

Situace u dojíždějících za prací podle odvětví v jednotlivých okresech kraje byla velice podobná situaci v oblasti vyjížděky. Znovu zvláštní postavení zaujímal okres Brno-město, když ze 7 okresů kraje měl nejnižší podíl dojíždějících do obce v odvětví zemědělství, průmyslu a školství, ve zbývajících odvětvích kromě dopravy měl podíly nejvyšší. V okrese Blansko byl, ve srovnání s ostatními okresy, zaznamenán nejvyšší podíl dojíždějících do obce v odvětví průmyslu, naopak nejnižší podíl ve stavebnictví, obchodu a dopravě. Okres Znojmo měl mezi okresy kraje nejvyšší zastoupení odvětví zemědělství a lesnictví, okres Břeclav nejvyšší zastoupení odvětví dopravy a telekomunikací a okres Vyškov nejvyšší zastoupení dojížděky do obce v oboru školství.